

II

(Jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG AJÁNLÁSA

(2005. május 18.)

a jogszerű online zeneszolgáltatás érdekében a szerzői és szomszédos jogok közös, határokon átnyúló kezeléséről

(EGT vonatkozású szöveg)

(2005/737/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 211. cikkére,

mivel:

- (1) 2004 áprilisában a Bizottság közleményt fogadott el a szerzői és szomszédos jogok belső piaci kezeléséről.
- (2) Az Európai Parlament 2004. január 15-i jelentésében ⁽¹⁾ megállapította, hogy a jogosultaknak szerzői és szomszédos jogi védelmet kell élvezniük ezen jogok érvényességének teljes időtartama alatt, ha az ilyen jogot megállapították, függetlenül a nemzeti határoktól vagy használati módoktól.
- (3) Az Európai Parlament hangsúlyozta továbbá, hogy a Közösség bármely intézkedésének a szerzői és szomszédos jogok közös, határokon átnyúló kezelése tekintetében a művészek, beleértve az írók és zenészek bizalmát meg kell erősítenie abban, hogy alkotásuk páneurópai felhasználását anyagilag elismerik ⁽²⁾.
- (4) Az új technológiák a kereskedelmi felhasználók új generációjának fellépéséhez vezettek, akik a zenei alkotásokat és más teljesítményeket online alkalmazzák. A jogszerű online zenei szolgáltatásokról szóló rendelkezéshez a szerzői és szomszédos jogok kezelése szükséges.
- (5) Az említett jogok egyik kategóriájához tartozik a többszörözés kizárólagos joga, amely valamennyi, a zenei alkotás online terjesztése során készített többszörözésre vonatkozik. A jogok másik kategóriáihoz tartozik a zenei alkotások nyilvánosságához való közvetítésének joga, a

más teljesítmény nyilvánosságához való közvetítéséért járó méltányos díjazás, valamint a zenei alkotás vagy más teljesítmény hozzáférhetővé tételének kizárólagos joga.

- (6) Az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽³⁾, valamint a bérleti jogról és a kölcsönzési jogról, valamint a szellemi tulajdon területén a szerzői joggal szomszédos egyes jogokról szóló, 1992. november 19-i 92/100/EGK tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ értelmében a zenei alkotások online felhasználásához engedély szükséges mindegyik joghoz. Ezeket a jogokat közös jogkezelők kezelhetik, akik a jogosultak számára meghatározottként bizonyos kezelési szolgáltatásokat biztosítanak, illetve a jogokat maguk az egyéni jogosultak is kezelhetik.
- (7) Az online jogok engedélyezése gyakran területileg korlátozott, így a kereskedelmi felhasználók minden tagállamban tárgyalásokat folytatnak a közös jogkezelőkkel az online felhasználáshoz tartozó minden egyes jogot illetően.
- (8) A zenei alkotások online felhasználásának korában azonban a kereskedelmi felhasználóknak engedélyezési szakpolitikára van szükségük, amely megfelel a mindenütt jelen lévő online környezet jellegzetességeinek, és amely több területre érvényes. Ezért helyénvaló több területre érvényes engedélyezést biztosítani a kereskedelmi felhasználók tevékenységükkel kapcsolatos nagyobb jogbiztonságának erősítése és a jogszerű online szolgáltatások kialakításának elősegítése érdekében, ami pedig a jogosultak bevételét növeli.

⁽¹⁾ A5-0478/2003.

⁽²⁾ Lásd a (29) preambulumbekendést.

⁽³⁾ HL L 167., 2001.6.22., 10. o.

⁽⁴⁾ HL L 346., 1992.11.27., 61. o. A 2001/29/EK irányelvvel módosított irányelv.

- (9) A közös, határokon átnyúló jogkezelési szolgáltatás nyújtásának szabadsága azt is jelenti, hogy a jogosultak szabadon választhatják meg közös jogkezelőjüket a Közösségen belüli jogszerű online zenei szolgáltatások működtetéséhez szükséges jogok kezelésére. Ehhez a joghoz tartozik a lehetőség, hogy az online jogok egésze vagy egy része rábízható vagy átruházható egy másik közös jogkezelőre, függetlenül attól, hogy mi a közös jogkezelő vagy a jogosult lakóhelye szerinti tagállam vagy milyen állampolgárságú.
- (10) A jogok határokon átnyúló kezeléséhez szükséges hatékony struktúrák előmozdítása azt is biztosítja, hogy a közös jogkezelők a versenyszabályoknak való megfelelés tekintetében magasabb szintű ésszerűsítést és átláthatóságot érnek el, különösen a digitális környezet által előidézett követelmények szempontjából.
- (11) A jogosultak és a közös jogkezelők közötti kapcsolatnak, akár szerződésen, akár törvényben meghatározott tagsági szabályokon alapul, a jogszerű online zenei szolgáltatások nyújtásához szükséges valamennyi jogkategória tekintetében tartalmaznia kell a jogosult minimális védelmét. A jogkezelő lakóhely szerinti tagállam vagy állampolgárság alapján nem tehet különbséget a jogosultakkal való eljárásban.
- (12) A jogosultak nevében beszedett jogdíjakat egyenlően és a jogosult lakóhelyén, állampolgárságán vagy kategóriáján alapuló megkülönböztetés nélkül kell elosztani. Különösen azokat a jogdíjakat kell a lehető leghatékonyabban és legeredményesebben elosztani, amelyeket a jogosult nevében olyan tagállamban szedtek be, amely nem lakóhelye, vagy amelynek a jogosult nem állampolgára.
- (13) Az elszámoltathatóságra, a jogosultaknak a közös jogkezelők döntéshozó szerveiben való képviselőre és a jogviták rendezésére vonatkozó kiegészítő ajánlások biztosítják, hogy a közös jogkezelők magasabb szintű ésszerűsítést és átláthatóságot érnek el, és a jogosultak és a kereskedelmi felhasználók megalapozottan választhatnak. A közös jogkezelő társaságban betöltött tagság kategóriája alapján nem tehető különbség az eljárásban: valamennyi jogosultat, akár szerző, zeneszerző, kiadó, producer, előadóművész vagy egyéb, egyenlő bánásmódban kell részesíteni.
- (14) Helyénvaló az online zenei piac fejlődésének folyamatos értékelése,
- kezelése” a következő szolgáltatások nyújtását jelenti: engedélyek megadása kereskedelmi felhasználók számára, a jogok ellenőrzése és felügyelete, a szerzői és szomszédos jogok végrehajtása, a jogdíjak beszedése és a jogdíjak elosztása a jogosultak között;
- b) a „zenei alkotások” bármely zenei alkotást vagy más, védelem alatt álló teljesítményt jelent;
- c) a „repertoár” azoknak a zenei alkotásoknak a jegyzékét jelenti, amelyeket a közös jogkezelő kezel;
- d) a „több területre érvényes engedély” olyan engedélyt jelent, amely egynél több tagállam területén érvényes;
- e) a „közös jogkezelő” azt a személyt jelöli, aki az a) pontban meghatározott szolgáltatásokat nyújtja számos jogosult számára;
- f) az „online jogok” a következő jogok bármelyikét jelentik:
- i. a többszörözés kizárólagos joga, amely a 2001/29/EK irányelv hatálya alá tartozó valamennyi, immateriális másolat többszörözésére vonatkozik, amelyet a zenei alkotás online terjesztésének folyamata során hoztak létre;
- ii. a zenei alkotás nyilvánossághoz közvetítésének joga akár az engedélyezés és megtiltás jogának formájában az információs társadalomban a 2001/29/EK irányelv értelmében, akár a méltányos javadalmazás jogának formájában a 92/100/EGK irányelv értelmében, amely vonatkozik a tartalomkézbesítésre, az internetes rádióra, a simulcastingra (a sugárzással egy időben számítógépes hálózattal történő nyilvánossághoz közvetítés) vagy a near-on-demand (hívásra eljuttatott) szolgáltatásra, amelyet személyi számítógépre vagy mobiltelefonra továbbítanak;
- iii. a 2001/29/EK irányelv értelmében a zenei alkotás hozzáférhetővé tételének kizárólagos joga, beleértve az on-demand és interaktív szolgáltatásokat;
- g) a „jogosult” bármely természetes vagy jogi személy, aki online jogokkal rendelkezik;
- h) a „kereskedelmi felhasználó” bármely, online zenei szolgáltatásnyújtásban érintett személy, akinek a jogosultaktól engedélyre van szüksége a jogszerű online zenei szolgáltatás nyújtásához;
- i) a „kölcsonös képviselői megállapodás” bármely kétoldalú megállapodás a közös jogkezelők között, amellyel az egyik közös jogkezelő felhatalmazza a másikat, hogy az előbbi repertoárját saját területén képviselje.

AJÁNLJA:

Meghatározások

- Jelen ajánlás alkalmazásában a következő meghatározásokat kell használni:
 - a „közösségi szintű jogszerű online zenei szolgáltatások nyújtásához szükséges szerzői és szomszédos jogok

Általános megjegyzések

2. A tagállamokat felkérjük, hogy tegyék meg a szükséges lépéseket a jogszerű közösségi online szolgáltatások fejlődéséért olyan szabályozó környezet erősítésével, amely közösségi szinten leginkább megfelel a szerzői és szomszédos jogok kezelésének a jogszerű online zenei szolgáltatások nyújtása érdekében.

A jogosultak, közös jogkezelők és kereskedelmi felhasználók közötti kapcsolat

3. A jogosultaknak jogukban áll bármely, a jogszerű online zenei szolgáltatások nyújtásához szükséges online joguk kezelését a választásuk szerinti területen működő, általuk választott közös jogkezelőre bízni, függetlenül a közös jogkezelő vagy a jogosult lakóhelye szerinti tagállamra vagy állampolgárságára.
4. A közös jogkezelőknek a jogosultak érdekeinek képviselete során a legnagyobb gondossággal kell eljárni.

5. Az online jogok engedélyezése szempontjából a jogosultak és a közös jogkezelők közötti kapcsolatot, akár szerződésen, akár törvényben meghatározott tagsági szabályokon alapul, az alábbiak közül legalább egynek kell meghatározni:

a) a jogosultak meghatározzák, melyek azok az online jogok, amelyeket közös jogkezelés körébe vonnak;

b) a jogosultak meghatározzák a közös jogképviselek megbízásának területi hatályát;

c) a jogosultaknak ésszerű értesítési időn belül jogukban áll visszavonni bármelyik online jogot, az említett jogok több területre érvényes kezelését másik közös jogkezelőre bízva, függetlenül akár a közös jogkezelő, akár a jogosult lakóhelye szerinti tagállamtól, illetve állampolgárságtól;

d) ha a jogosult egy másik közös jogkezelőre ruházta át egy online jog kezelését, a jogkezelők közötti együttműködés egyéb formáinak sérelme nélkül minden érintett közös jogkezelőnek biztosítania kell, hogy a kérdéses online jogokat visszavonták bármely hatályos, egymással kötött kölcsönös képviseleti megállapodásból.

6. A közös jogkezelők értesítik a jogosultakat és a kereskedelmi felhasználókat az általuk képviselt repertoárról, bármilyen hatályos kölcsönös képviseleti megállapodásról, a kérdéses repertoárra vonatkozó megbízás területi hatályáról és az alkalmazandó díjszabásról.

7. A közös jogkezelők ésszerű időkereten belül értesítik egymást és a kereskedelmi felhasználókat az általuk képviselt repertoár változásairól.

8. A kereskedelmi felhasználók tájékoztatják a közös jogkezelőket a különféle típusú szolgáltatásokról, amelyekhez online jogokat kívánnak szerezni.

9. A közös jogkezelők a kereskedelmi felhasználók számára meghatározott feltételek alapján, a felhasználók közötti megkülönböztetés nélkül engedélyeket adnak meg.

Egyenlő elosztás és levonások

10. A közös jogképviselek a jogdíjakat az általuk képviselt valamennyi jogosult vagy a jogosultak valamennyi kategóriája között egyenlően osztják el.

11. A közös jogkezelők és a jogosultak közötti kapcsolatot a zenei alkotások közösségi szintű online felhasználására vonatkozó kezelése tekintetében szabályozó szerződések és törvényben meghatározott tagsági szabályok meghatározzák, hogy eszközölnék-e és ha igen, milyen mértékben, levonásokat az elosztandó jogdíjakból a nyújtott kezelési szolgáltatásokon kívül.

12. A jogdíjak kifizetésekor a közös jogkezelők megnevezik az általuk képviselt jogosultakkal szemben a nyújtott kezelési szolgáltatásokon kívül eszközölt levonásokat.

Megkülönböztetésmentesség és képviselet

13. A közös jogképviselek és a jogosultak közötti kapcsolat, akár szerződésen, akár törvényben szabályozott tagsági szabályokon alapul, a következő elveken nyugszik:

a) a bármilyen kategóriába tartozó jogosult a nyújtott kezelési szolgáltatás minden elemével kapcsolatban egyenlő bánásmódban részesül;

b) a jogosultak képviselete a belső döntéshozatali folyamatokban tisztességes és kiegyensúlyozott.

Elszámoltathatóság

14. A közös jogkezelők rendszeresen jelentést készítenek az általuk közvetlenül vagy kölcsönös képviseleti megállapodás értelmében képviselt minden jogosult számára bármely megadott engedélyről, alkalmazandó díjszabásról vagy beszédett és elosztott jogdíjról.

Jogvita rendezése

15. A tagállamokat felkéri hatékony jogvita-rendezési mechanizmusok biztosítására, különösen a díjszabások, engedélyezési feltételek, továbbá az online jogok kezelés céljából történő átruházása, illetve visszavonása tekintetében.

Nyomon követés

16. A tagállamokat és a közös jogkezelőket felkéri, hogy éves jelentést tegyenek a Bizottságnak az ezen ajánlással kapcsolatban tett intézkedésekről, valamint a jogszerű online zenei szolgáltatások nyújtásához szükséges szerzői és szomszédos jogok közösségi szintű kezeléséről.

17. A Bizottságnak szándékában áll, hogy rendszeresen értékelje az online zenei ágazat fejlődését ezen ajánlás szempontjából.

18. A Bizottság a 17. pontban említett értékelés alapján mérlegeli a további közösségi szintű intézkedés szükségességét.

Címzettek

19. Ennek az ajánlásnak a címzettjei a tagállamok és minden gazdasági szereplő, akik érintettek a szerzői és szomszédos jogok Közösségen belüli kezelésében.

Kelt Brüsszelben, 2005. május 18-án.

a Bizottság részéről

Charlie McCREEVY

a Bizottság tagja